

NPRU

Nakhon Pathom
Rajabhat University

1632201

**การวิเคราะห์และสังเคราะห์
เนื้อหาสารสนเทศ 1**

จัดทำโดย

รองศาสตราจารย์เบญจรัตน์ สีทองสุข

1632201

**การวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาสารสนเทศ 1
การกำหนดหัวเรื่องในรายการสืบค้น
ตอนที่ 2**

จัดทำและบรรยายโดย

รองศาสตราจารย์เบญจรัตน์ สีทองสุข
benjarat@webmail.npru.ac.th

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

หลักการกำหนดหัวเรื่อง

- ❑ อ่านและพิจารณาเนื้อหาของวัสดุสารสนเทศ
- ❑ สรุปสาระสำคัญเป็น คำ กลุ่มคำ หรือ วลีที่เหมาะสม
- ❑ นำคำ หรือ กลุ่มคำไปตรวจสอบ กับ คู่มือที่ใช้
- ❑ ทำเครื่องหมายที่หัวเรื่องที่เลือกใช้
- ❑ ทำรายการหลักฐานหัวเรื่อง

3

รศ.เบญจรัตน์ สีทองสุข
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

หลักการกำหนดหัวเรื่อง: อ่านและพิจารณาเนื้อหา

- ❑ ตรวจสอบเนื้อหาของวัสดุนั้น
- ❑ ตรวจสอบวัตถุประสงค์ในการจัดทำ
- ❑ เพื่อหาแนวคิดหลัก หรือ ประเด็นหลัก (Concepts) ของเรื่อง
- ❑ ใช้ชื่อเรื่อง กรณีที่เนื้อเรื่องและชื่อเรื่องสอดคล้องกันเท่านั้น
 - ชื่อเรื่อง: การเพาะเห็ดบางชนิดในประเทศไทย
 - หัวเรื่อง: เห็ด
 - ชื่อเรื่อง: บุคคลสำคัญในงานศิลปะ
 - หัวเรื่อง: จิตรกร
 - ชื่อเรื่อง: วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว
 - หัวเรื่อง: วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว

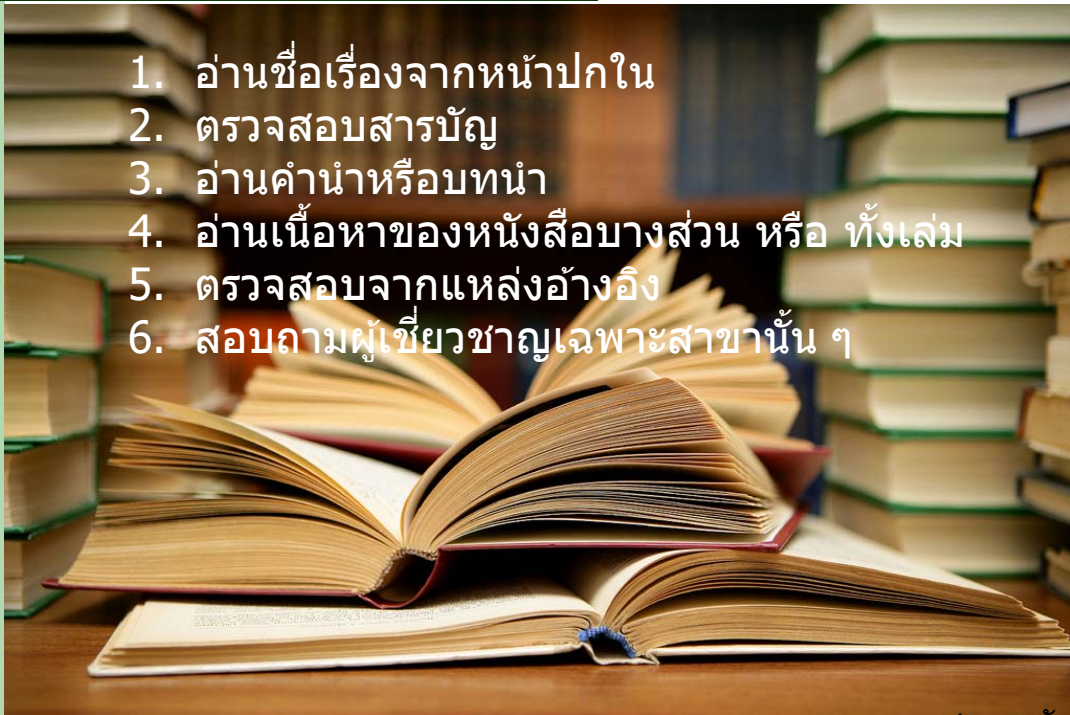

4

รศ.เบญจรัตน์ สีทองสุข
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

หลักการกำหนดหัวเรื่อง: อ่านและพิจารณาเนื้อหา

1. อ่านชื่อเรื่องจากหน้าปกใน
2. ตรวจสอบสารบัญ
3. อ่านคำนำหรือบทนำ
4. อ่านเนื้อหาของหนังสือบางส่วน หรือ ทั้งเล่ม
5. ตรวจสอบจากแหล่งอ้างอิง
6. สอบถามผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขานั้น ๆ

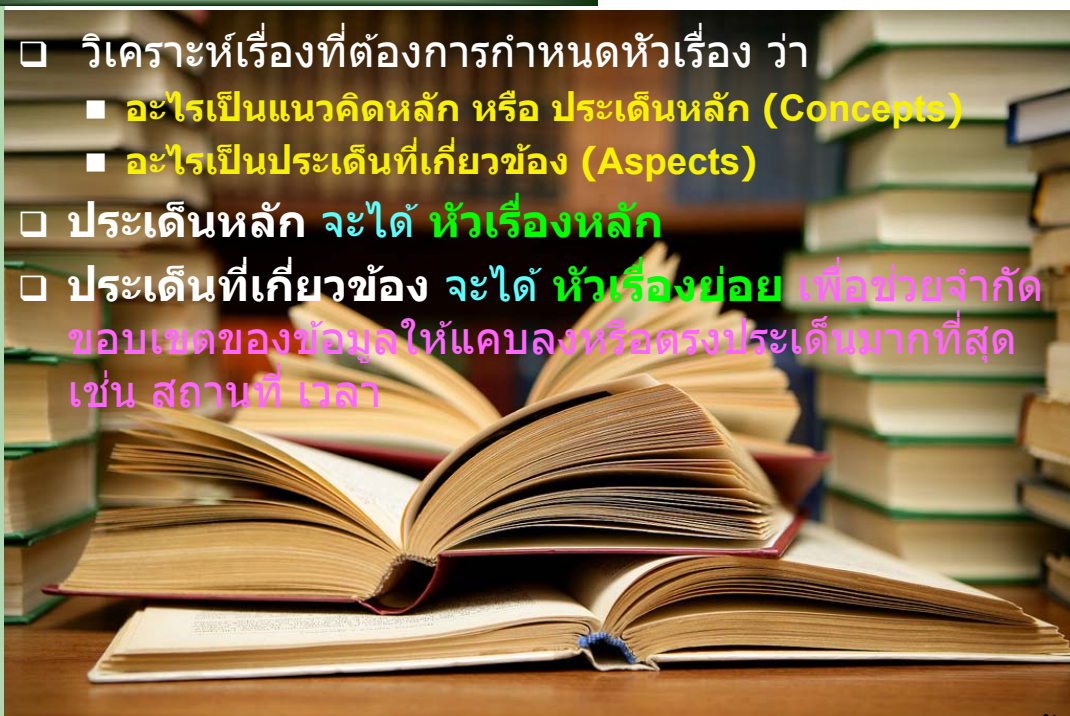

รศ.เบญจรัตน์ สีทองสุก
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

5

หลักการกำหนดหัวเรื่อง: อ่านและพิจารณาเนื้อหา

- วิเคราะห์เรื่องที่ต้องการกำหนดหัวเรื่อง ว่า
 - อะไรเป็นแนวคิดหลัก หรือ ประเด็นหลัก (Concepts)
 - อะไรเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้อง (Aspects)
- ประเด็นหลัก จะได้ หัวเรื่องหลัก
- ประเด็นที่เกี่ยวข้อง จะได้ หัวเรื่องย่อย เพื่อช่วยจำกัดขอบเขตของข้อมูลให้แคบลงหรือตรงประเด็นมากที่สุด เช่น สถานที่ เวลา

รศ.เบญจรัตน์ สีทองสุก
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

6

หลักการกำหนดหัวเรื่อง: อ่านและพิจารณาเนื้อหา

□ อ่านและพิจารณาเนื้อหาของวัสดุสารนิเทศ

หนังสือเรื่อง

ประวัติศาสตร์การแพทย์
การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์
เทคนิคการระบายสีน้ำ
เรียนภาษาจีนด้วยตนเอง
การแข่งขันเปตอง

เนื้อหาที่แท้จริงคือ

การแพทย์
บรรณารักษศาสตร์
การระบายสีน้ำ
ภาษาจีน
เปตอง

ไม่ใช่

ประวัติศาสตร์
การวิจัย

รศ.เบญจรัตน์ สีทองสุก
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

หลักการกำหนดหัวเรื่อง

□ สรุปสาระสำคัญเป็น คำ กลุ่มคำ หรือ วลีที่เหมาะสม

หนังสือเรื่อง	หัวเรื่องใหญ่	หัวเรื่องย่อย
ประวัติศาสตร์การแพทย์	การแพทย์	ประวัติ
การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์	บรรณารักษศาสตร์	วิจัย
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ	ธุรกิจ	ไม่มี
Encyclopedia of pottery	Pottery	Encyclopedia
Case study of ADIS	ADIS	Case study
Australian libraries	Libraries	Australia

รศ.เบญจรัตน์ สีทองสุก
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

กำหนดหัวเรื่องให้เหมาะสม

กำหนดแนวทางได้แล้วว่าจะใช้คำอะไรเป็นหัวเรื่อง
นำไปตรวจในบัญชีหัวเรื่อง → **ไม่มีคำที่ต้องการ**
ปรับเปลี่ยนหัวเรื่องใหม่

- คำที่มีความหมายเหมือนกัน / เกี่ยวข้องกัน (RT)
- คำที่มีความหมายกว้างกว่า (Broader Term)
- คำที่มีความหมายแคบกว่า (Narrow Term)

ให้กำหนดหัวเรื่อง หนังสือต่อไป...

เครื่องดื่มสมุนไพรเพื่อสุขภาพ	◆ เครื่องดื่มสมุนไพร
กินข้าวกล้องได้อย่างไร	◆ ข้าวกล้อง--แง่โภชนาการ
กลยุทธ์การซื้อขายหุ้น	◆ หุ้นและการเล่นหุ้น
ประวัติศาสตร์เมืองสงขลา	◆ สงขลา--ประวัติศาสตร์
ประเพณีการแต่งงาน	◆ การสมรส
กฎหมายเกี่ยวกับบุหรื	◆ บุหรื--กฎหมายและระเบียบข้อบังคับ
การใช้สิทธิประกันสังคม	◆ ประกันสังคม
การเรียนภาษาญี่ปุ่น	◆ ภาษาญี่ปุ่น—การศึกษาและการสอน
การดูลายมือ	◆ หัตถศาสตร์

ประเพณีแต่งงาน ดูที่ การสมรส

การสมรส (Marriage) แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

ใช้กับเรื่องทั่วๆ ไปที่เกี่ยวกับการแต่งงาน รวมทั้งพิธีแต่งงาน

ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับกฎหมาย ให้ใช้ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์—การสมรส

UF การครองเรือน

การแต่งงาน

ประเพณีแต่งงาน

ข้าวกล้อง (Brown rice) แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

--แงโภชนาการ (--Nutritional aspects) แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์
ใช้เป็นหัวเรื่องย่อย เช่น ข้าว--แงโภชนาการ

หัตถศาสตร์ (Palmistry) แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

UF วิชาดูเส้นลายมือ

การดูลายมือ

การพยากรณ์ชีวิต

ลายมือและการทำนายลายมือ

BT การทำนายโชคชะตา

การเสี่ยงทาย

ให้กำหนดหัวเรื่อง หนังสือต่อไปนี้...

เพลงกล่อมเด็ก

พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย

ธงชาติประเทศต่าง ๆ

การเพาะเลี้ยงหอยนางรม

เทคนิคการระบายสีน้ำ

การทำแท้ง

การทรงเจ้า

การแข่งขันเทนนิส

ละครลิง

◎ เพลงกล่อมเด็ก

◎ พระไตรปิฎก

◎ ธงชาติ

◎ หอยนางรม--การเลี้ยง

◎ การเขียนสีน้ำ

◎ การทำแท้ง

◎ การทรงเจ้า

◎ เทนนิส

◎ ละครลิง

ค้นคำว่า การระบายสี ไม่พบ

สี (ColorColors) แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์
(ใช้เป็นหัวเรื่องย่อยด้วย)
ดูเพิ่มเติม คำที่ขึ้นต้นด้วย สี
ใช้เป็นหัวเรื่องย่อยได้ด้วย เช่น ใบไม้--สี
UF สีและการใช้สี
การใช้สี
BT เคมี
จิตรกรรม
ทัศนศาสตร์

จิตรกรรม (Painting) แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์
ดูเพิ่มเติม คำที่ขึ้นต้นด้วย จิตรกรรม
UF การวาดภาพ
BT กราฟิกอาร์ต
การวาดเขียน
ศิลปกรรม
NT การเขียนสีน้ำ

การเขียนสีน้ำ (Watercolor painting) แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์
RT จิตรกรรมสีน้ำ
BT จิตรกรรม
ภาพเขียน

จิตรกรรมสีน้ำ (Painting) แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์
RT การเขียนสีน้ำ

กำหนดหัวเรื่องใหม่

คำที่ค้นหาไม่พบในคู่มือ

คาถาอาคม

คติพจน์

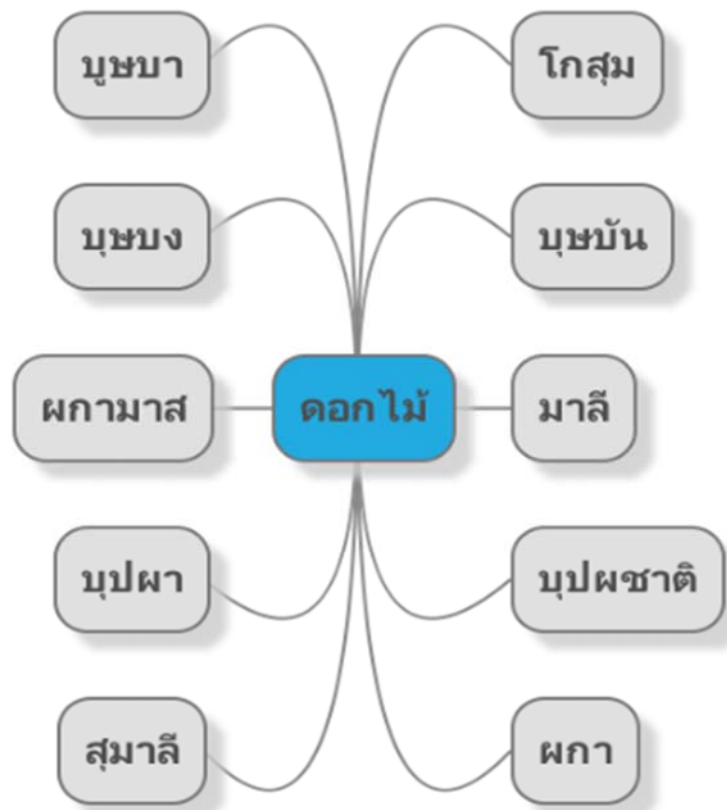
คอนโดมีเนียม

กลุ่มอาการภูมิคุ้มกันเสื่อม

กลุ่มอาการภูมิคุ้มกันบกพร่อง

โรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง

เมนู

คิดคำเพื่อกำหนดหัวเรื่องใหม่

คำที่ค้นหาไม่พบในคู่มือ	ใช้คำที่มีความหมายเหมือนกัน
คาถาอาคม	เวทมนตร์
คติพจน์	สุภาษิต
คอนโดมีเนียม	อาคารชุด
กลุ่มอาการภูมิคุ้มกันเสื่อม กลุ่มอาการภูมิคุ้มกันบกพร่อง	โรคเอดส์
โรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง	โรคซาร์ส
เมนู	รายการอาหาร

คิดคำเพื่อกำหนดหัวเรื่องใหม่

คาถาอาคม ดูที่ เวทมนตร์

เวทมนตร์ (Magic) แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

UF คาถาอาคม

มนตร์

มนตรา

BT ไสยศาสตร์

NT เครื่องรางของขลัง

เทวรูป

รูปเคารพ

หากคำที่คิด ไม่มีในบัญชีหัวเรื่อง

กำหนดหัวเรื่องใหม่ที่มีความหมายเหมือนกัน เช่น

- ☐ คนแก่
- ☐ คนชรา
- ☐ คนสูงอายุ
- ☐ ผู้เฒ่า
- ☐ ผู้สูงวัย
- ☒ ผู้สูงอายุ
- ☐ สลัม
- ☐ แหล่งเสื่อมโทรม
- ☒ ชุมชนแออัด

คำที่คิด ไม่มีในบัญชีหัวเรื่อง คิดคำที่เหมือนกัน

ระบบภูมิคุ้มกันบกพร่อง
ประทีป
เคเบิลทีวี
การผ่าตัด
ทาวนเฮาส์
นักการบัญชี
น่ายาสระผม

★ โรคเอดส์
★ ตะเกียง
★ โทรทัศน์ตามสาย
★ ศัลยกรรม
★ ดึกแถว
★ นักบัญชี
★ แชมพู

กำหนดหัวเรื่องให้เหมาะสม

ต้องรู้ คำที่กว้างกว่า และ คำที่แคบกว่า

แคบมาก	แคบ	กว้าง	กว้างมาก
โกลบินยีน	ยีน	พันธุกรรม	การปรับปรุงพันธุ์
มัลลย์	การจัดดอกไม้	ดอกไม้	พฤกษศาสตร์
เทพปกรณัม	โบราณคดี	อารยธรรม	ประวัติศาสตร์

กำหนดหัวเรื่องให้เหมาะสม

ต้องรู้ คำที่กว้างกว่า และ คำที่แคบกว่า

แคบมาก	แคบ	กว้าง	กว้างมาก
การระดมสมอง	การอภิปรายกลุ่ม	การสนทนา	การสื่อสาร
น้ำดื่ม	การเติมฟลูออไรด์ในน้ำ	การประปา	วิศวกรรมสุขาภิบาล
เครื่องหมายลับ	คำจารึก	โบราณคดี	ประวัติศาสตร์
ระบบหายใจ	ปอด	การหายใจ	สรีรวิทยา
คำทำนาย	เหนือธรรมชาติ	ศาสนา	อารยธรรม

21

รศ.เบญจรัตน์ สีทองสุข
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ทราบหรือไม่ คำใดกว้าง คำใดแคบ

การดื้อยา ตำรับยาหลวง ยา เกล็ดขี้กบ

4 2 3 1

ตำรับยาหลวง (Pharmacopoeias) [RS139-141.9, RV421 ; 615.11] แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

หมายถึง หนังสือที่ประกอบด้วยบัญชียา การเตรียมการ (รวมทั้งการเตรียมการทางเคมี) และวิธีใช้

UF ตำรายาหลวง
บัญชียาหลักแห่งชาติ
ยาตำราหลวง

BT เกล็ดขี้กบ
เภสัชศาสตร์

NT ยา
ยาสามัญประจำบ้าน

การดื้อยา (Drug resistance) [616.01]

RT เกล็ดขี้กบ
BT ยา

รศ.เบญจรัตน์ สีทองสุข
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

22

ยา (Drugs) [RM300-671.5, RS ; 344.04233, 363.194, 615.1, 615.19] แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์ (ใช้เป็นหัวเรื่องย่อยด้วย)

ชื่อเฉพาะและประเภทของยาใช้เป็นหัวเรื่องได้ เช่น แอสไพริน ; ยาสามัญประจำบ้าน

ใช้เป็นหัวเรื่องย่อยตามหลังกลุ่มชาติพันธุ์และกลุ่มบุคคลได้ด้วย เช่น ชาวเขา--ยา ; เด็ก--ยา ; สตรี--ยา

UF สรรพคุณและการใช้ยา

RT การรักษาด้วยยา

เคมีบำบัด

เภสัชกรรม

เภสัชเคมี

เภสัชวิทยา

เภสัชศาสตร์

BT การรักษาโรค

ตำรับยาหลวง

สารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ

NT กองทุนยา

การขาดยา

การเข้าถึงยา

การใช้ยา

การใช้ยาในทางที่ผิด

การดื้อยา

ความคงตัวของยา

ความคลาดเคลื่อนทางยา

เครื่องมดยา

ทราบหรือไม่ คำใดกว้าง คำใดแคบ

รองเท้า ความเป็นอยู่และประเพณี การแต่งกาย อุตสาหกรรม

รองเท้า

ความเป็นอยู่และประเพณี

การแต่งกาย

รองเท้า

อุตสาหกรรมรองเท้า

ทราบหรือไม่ คำใดกว้าง คำใดแคบ

นักล้วงกระเป๋า ลักทรัพย์ กฎหมายอาญา ขโมย

กฎหมายอาญา **ลักทรัพย์** **ขโมย** **นักล้วงกระเป๋า**

ขโมย (Thieves) [HV6653 ; 364.162] แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

BT ลักทรัพย์
อาชญากร

NT โจรผู้ร้าย
นักล้วงกระเป๋า

ลักทรัพย์ (Larceny) [346.162] แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

BT กฎหมายอาญา
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

NT ขโมย
โจรกรรม
โจรผู้ร้าย

ทราบหรือไม่ คำใดกว้าง คำใดแคบ

ขยะ อนามัยสิ่งแวดล้อม สุขาภิบาล การนำกลับมาใช้ใหม่

อนามัยสิ่งแวดล้อม **สุขาภิบาล** **ขยะ** **การนำกลับมาใช้ใหม่**

ขยะ (Refuse and refuse disposal) แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

UF มูลฝอย

RT การทำความสะอาดถนน
ผลิตภัณฑ์พลอยได้
มลพิษ

BT สุขาภิบาล

NT การกำจัดขยะ
การคัดแยกขยะ
การใช้ของเสียให้เป็นประโยชน์
การนำกลับมาใช้ใหม่
การฝังกลบขยะ

ทราบหรือไม่ คำใดกว้าง คำใดแคบ

ใบหน้า ริดสีดวงตา ศีรษะ ตา

ศีรษะ ใบหน้า ตา ริดสีดวงตา

ใบหน้า (Face) [NC770, QL950.5, QM535, RL87]

UF หน้า
ผิวหน้า
RT การทำนายจากใบหน้า
BT ศีรษะ
NT การเสริมสวย
แก้ม
คาง
จมูก
ตา
ปาก
สิ่งประดิษฐ์ใบหน้าชากรรไกร
หน้ามดเจ็บ

รศ.เบญจรัตน์ สีทองสุข
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

27

ทราบหรือไม่ คำใดกว้าง คำใดแคบ

อาหารเข้า อาหาร รายการอาหาร การปรุงอาหาร

อาหาร การปรุงอาหาร รายการอาหาร อาหารเข้า

การปรุงอาหาร (Cookery) [TX643-840 ; 392.37, 641.5] แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์ (ใช้เป็นหัวเรื่องย่อยด้วย)

แบ่งย่อยได้ตามประเภทอาหาร เช่น การปรุงอาหาร--ข้าว ; การปรุงอาหาร--ปลา

UF ตำราอาหาร
การครัว

RT นักชิม
ศิลปะการรับประทานอาหาร
อาหารเย็น

BT การจัดการบ้าน
คหกรรมศาสตร์
อาหาร

NT

รายการอาหาร (Menus) [TX72]

RT การเลี้ยงโต๊ะ
อาหารเย็น

BT การปรุงอาหาร
อาหาร

NT อาหารกลางวัน
อาหารเช้า

รศ.เบญจรัตน์ สีทองสุข
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

28

ทราบหรือไม่ คำใดกว้าง คำใดแคบ

จตุคามรามเทพ (เครื่องราง) ไสยศาสตร์ เครื่องรางของขลัง
เวทมนตร์ ศาสนา

ศาสนา ไสยศาสตร์ เวทมนตร์ เครื่องรางของขลัง
จตุคามรามเทพ (เครื่องราง)

ให้ศ.หาหัวเรื่องจากคำกว้างมากไปหาคำที่แคบมาก
คนละ 5 ชุด ๆ ละ ไม่น้อยกว่า 5 คำ ห้ามทำซ้ำกัน
หากเหมือนกัน จะ **ไม่มีคะแนนให้** ทั้งหมด

รศ.เบญจรัตน์ สีทองสุก
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ปัญหาการติดเชื้อเอชไอวีของผู้สูงอายุในประเทศไทย

เอชไอวี

ไทย

ผู้สูงอายุ

ขั้นแรกคิดคำหลัก หรือ ประเด็นหลัก

รศ.เบญจรัตน์ สีทองสุก
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

เอดส์

นำคำที่คิดไปค้นในบัญชีหัวเรื่อง

เอดส์ (ดูที่ โรคเอดส์)

โรคเอดส์ (AIDS (Disease)) [QA201.A37, RA644.A25, RC607.A26 ; 616.9792] แบ่งตามชื่อ
ภูมิศาสตร์

- UF เอดส์
 โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง
 กลุ่มอาการภูมิคุ้มกันเสื่อม
- BT การติดเชื้อเอชไอวี
 โรคเกิดจากไวรัส
 โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
- NT วัคซีนโรคเอดส์

ผู้สูงอายุ

นำคำที่คิดไปค้นในบัญชีหัวเรื่อง

ผู้สูงอายุ--โรค (Older people--Diseases) [RC952-953.53] แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

- BT เวชศาสตร์วัยชรา
- NT ความดันเลือดสูงในผู้สูงอายุ

สรุปหัวเรื่องที่ได้คือ

โรคเอดส์ -- ไทย
ผู้สูงอายุ -- โรค -- ไทย

33

รศ.เบญจรัตน์ ลีทองสุข
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

สมุนไพรรักษาโรคได้อย่างไร

สมุนไพร

การรักษา

การรักษาด้วยสมุนไพร (Herbs--Therapeutic use) [RM666.H33 ; 615.321] แบ่งตามชื่อ
ภูมิศาสตร์

ถ้าเป็นหัวเรื่องย่อยตามหลังประเภทของสมุนไพร ให้ใช้คำว่า "การใช้รักษา" เช่น ฟ้าทะลายโจร--การใช้
รักษา

BT สมุนไพร

NT การรักษาด้วยสมุนไพร
 เครื่องดื่มสมุนไพร
 เครื่องสำอางสมุนไพร
 แชมพูสมุนไพร
 ผลิตภัณฑ์สมุนไพร
 ผู้เชี่ยวชาญสมุนไพร
 พืชสมุนไพร
 ยาสมุนไพร
 วุ้น
 สวนสมุนไพร
 อุตสาหกรรมสมุนไพร

34

รศ.เบญจรัตน์ ลีทองสุข
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

สมุนไพรที่สามารถรักษาโรคเอดส์

- ❑ โรคเอดส์ -- การรักษา
- ❁ สมุนไพร
- ❁ การรักษาด้วยสมุนไพร

การรักษาโรค (Therapeutics) [RM ; 615.5] แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

ถ้าเป็นหัวเรื่องย่อยตามหลังชื่อโรค และกลุ่มของโรค ให้ใช้คำว่า "การรักษา" เช่น มะเร็ง--การรักษา
ถ้าเป็นหัวเรื่องย่อยตามหลังส่วนของร่างกาย ให้ใช้คำว่า "โรค-การรักษา" เช่น หัวใจ-โรค-การรักษา

UF โรค--การรักษา

BT โรค

NT การบำบัด

บทบาทหน้าที่ของ อ.บ.ด.

องค์การบริหารส่วนตำบล
อ.บ.ด.

หัวเรื่องภาษาไทย

อบต. (ดูที่ องค์การบริหารส่วนตำบล)

องค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

UF อบต.

BT การปกครองท้องถิ่น

NT คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล
ประธานคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับร้านขายของชำ

- ❑ ปัญหาร้านขายของชำ
- ❑ ร้านค้าปลีก
- ❑ ร้านขายของชำ
- ❑ ร้านโชห่วย

ร้านค้าปลีก (Stores, Retail) แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

RT ศูนย์การค้า
BT การค้าปลีก
อาศรมพาณิชย์
NT ดิสเคานท์สโตร์
ร้านขายยา
ร้านค้าสะดวกซื้อ
ห้างสรรพสินค้า

สถาบันการเงินที่ยังดำเนินกิจการอยู่ภายหลังวิกฤตเศรษฐกิจ

- ⚙️ สถาบันการเงิน
- ⚙️ วิกฤตการณ์การเงิน

สถาบันการเงิน (Financial institutions) [HG1-9999 ; 332.1] แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

BT การเงิน
องค์การ
NT การสื่อสารในสถาบันการเงิน

วิกฤตการณ์การเงิน (Financial crises) [HB 3722] แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

RT วัฏจักรธุรกิจ
บริษัทประกันภัย
บริษัทหลักทรัพย์
พาณิชย์กิจ
สหกรณ์ออมทรัพย์

น้ำมันดอกทานตะวันมีประโยชน์ต่อสุขภาพ

❁ น้ำมันทานตะวัน

❁ สุขภาพ

น้ำมันทานตะวัน (Sunflower seed oil) [TP684.S8] แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

BT ทานตะวัน
น้ำมันพืช

NT อุตสาหกรรมน้ำมันทานตะวัน

อาหารเพื่อสุขภาพ

RT อาหารฟังก์ชัน

NT แมคโครไบโอติกส์
อาหารธรรมชาติ
อุตสาหกรรมอาหารธรรมชาติ

สุขภาพ (Health) [RA773-790 ; 613]

(ใช้เป็นหัวเรื่องย่อยด้วย) ใช้กับงานที่เกี่ยวกับสุขลักษณะทางสังคม จิตใจ และร่างกาย รวมทั้งวิธีการที่จะได้มาซึ่งสุขลักษณะดังกล่าว ใช้เป็นหัวเรื่องย่อยตามหลังชื่อบุคคลได้ด้วย

ถ้าเป็นหัวเรื่องย่อยตามหลังส่วนของร่างกาย ให้ใช้คำว่า "การดูแลและสุขวิทยา" เช่น เท้า--การดูแลและสุขวิทยา

ถ้า เป็นหัวเรื่องย่อยตามหลังกลุ่มบุคคลและกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ใช้คำว่า "สุขภาพและอนามัย" เช่น สตรี--สุขภาพและอนามัย ; ชาวเขา--สุขภาพและอนามัย

ถ้าเป็นหัวเรื่องย่อยตามหลังประเภทอุตสาหกรรมและกลุ่มอาชีพ ให้ใช้คำว่า "ลูกจ้าง--สุขภาพและอนามัย" เช่น อุตสาหกรรมการก่อสร้าง--ลูกจ้าง--สุขภาพและอนามัย

ข้อมูลโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค

- ❁ โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค
- ❁ สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล

โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค

BT สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล

ผลกระทบของการใช้อินเทอร์เน็ตต่อเยาวชน

- ❁ อินเทอร์เน็ตกับวัยรุ่น
- ❁ อินเทอร์เน็ตกับเด็ก
- ❁ อินเทอร์เน็ตในการศึกษา

อินเทอร์เน็ตกับเยาวชน (Internet and youth) [HQ799.9.I58] แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

UF เยาวชนกับอินเทอร์เน็ต

BT เยาวชน

อินเทอร์เน็ตกับวัยรุ่น (Internet and teenagers) [HQ799.2.I5] แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

UF วัยรุ่นกับอินเทอร์เน็ต

BT วัยรุ่น

อินเทอร์เน็ตในการศึกษา (Internet in education) แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

BT การศึกษา

สาเหตุที่เกิดอุบัติเหตุทางรถยนต์

- อุบัติเหตุ รถยนต์
- ✿ อุบัติเหตุทางถนน
- ✿ ความปลอดภัยในท้องถนน

อุบัติเหตุทางถนน (Traffic accidents) [HE5614-5614.6, RA772.T7, RC1040 ; 363.125]
แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

- UF อุบัติเหตุบนทางหลวง
- อุบัติเหตุ (การจราจร)
- BT ความปลอดภัยในท้องถนน
- NT การดื่มสุรากับอุบัติเหตุทางถนน
- ความรับผิดชอบสำหรับอุบัติเหตุทางถนน
- อุบัติเหตุจักรยานยนต์

หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

- โอบอป
- OTOP
- สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
- สินค้าโอท็อป
- หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
- ผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น
- ภูมิปัญญาท้องถิ่น

หัวเรื่องภาษาไทย
หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (คู่มือ โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์)

โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

- UF หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
สินค้าโอท็อป
สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
BT สินค้าไทย

หัวเรื่องภาษาไทย
ภูมิปัญญาท้องถิ่น (คู่มือ ภูมิปัญญาชาวบ้าน)

ภูมิปัญญาชาวบ้าน (Local wisdom) แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

- UF ภูมิปัญญาท้องถิ่น

หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

- ❁ โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
- ❁ ภูมิปัญญาชาวบ้าน

คุณค่าทางโภชนาการของอาหารมังสวิรัต

- ❑ อาหารมังสวิรัต
- ❑ โภชนาการ

อาหารมังสวิรัต (Vegetarian foods) [641.5636, 641.303] แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

BT มังสวิรัต

NT อาหารเจ

มังสวิรัต (Vegetarianism) [RM236, TX392-392.8 ; 613.262] แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

รวมถึงการบริโภคอาหารมังสวิรัตและผู้บริโภคอาหารมังสวิรัต

BT การกำหนดอาหาร

NT แมคโครไบโอติกส์
อาหารมังสวิรัต

อาหารเจ [291.5693, 294.35693] แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

BT ผัก

อาหารมังสวิรัต

คุณค่าทางโภชนาการของอาหารมังสวิรัต

- ❁ อาหารมังสวิรัต
- ❁ อาหารเพื่อสุขภาพ
- ❁ มังสวิรัต
- ❁ อาหารเจ

การขจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีรีไซเคิล

❑ ขยะ รีไซเคิล

❑ การกำจัดขยะ

ขยะ (Refuse and refuse disposal) [HD4482-4485, TD785-812.5 ; 363.728, 628.44] แบ่งตามชื่อ ภูมิศาสตร์

ดูเพิ่มเติม ถ้าที่ขึ้นต้นด้วย ขยะ

UF มูลฝอย

RT การทำความสะอาดถนน
ผลิตภัณฑ์พลอยได้
มลพิษ

BT สุขาภิบาล

NT การกำจัดขยะ
การคัดแยกขยะ
การใช้ของเสียให้เป็นประโยชน์
การนำกลับมาใช้ใหม่
การฝังกลบขยะ
การลดปริมาณของเสีย
ของเสียอันตราย
น้ำขยะ

พลังงานจากขยะ

การใช้ของเสียให้เป็นประโยชน์ (Recycling (Waste, etc.)) [TD794.5 ; 363.7282] แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

RT การอนุรักษ์พลังงาน
ผลิตภัณฑ์พลอยได้

BT การกำจัดขยะ
การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
ขยะ
ของเสีย

NT การนำกลับมาใช้ใหม่
ของเสียจากสัตว์--การนำกลับมาใช้ใหม่
น้ำ--การนำกลับมาใช้ใหม่
ระบบมัดจำ-คืนเงิน

RT การทำความสะอาดถนน
ของเสียจากโรงงาน
ผลิตภัณฑ์พลอยได้
มลพิษ
มลพิษทางทะเล

BT ขยะ
สุขาภิบาล

NT การใช้ของเสียให้เป็นประโยชน์
การลดปริมาณของเสีย
ของเสียอันตราย

การจัดระเบียบข้อมูลด้วยวิธีไร้ขีดเคิล

- ✿ การกำจัดขยะ
- ✿ ขยะ -- การนำกลับมาใช้ใหม่
- ✿ การใช้ของเสียให้เป็นประโยชน์

51

รศ.เบญจรัตน์ สีสทองสก
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

การสร้างโฮมเพจด้วยตนเอง

- ❑ การสร้างโฮมเพจ
- ❑ เว็บเพจ

โฮมเพจ (Home page)

N

ไม่พบคำที่ค้นหา

สืบค้นข้อมูล

เว็บเพจ

ค้น

☐ ค้นเลขหมู่หนังสือ ☐ ค้นหาภายในคำ

การออกแบบ (Design) [NC703, NK1160-1590 ; 745.4] แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์ (ใช้เป็นหัวเรื่องย่อยด้วย)

ดูเพิ่มเติม คำที่ขึ้นต้นด้วย การออกแบบ
ใช้เป็นหัวเรื่องย่อยได้ด้วย

BT การเขียนแบบเรขาคณิต
การตกแต่งและการประดับ

NT การจัดตัวอักษร
คอมพิวเตอร์ช่วยการออกแบบ
นักออกแบบ
สีในการออกแบบ

52

รศ.เบญจรัตน์ สีสทองสก
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

การสร้างโฮมเพจด้วยตนเอง

- ❑ โฮมเพจ
- ❑ โฮมเพจ -- การออกแบบ

ตัวอย่าง การกำหนดคำสำคัญจากชื่อเรื่องของหนังสือ

ชื่อเรื่อง:

**บทบาทในการสอนการรู้สารสนเทศของครู
บรรณารักษ์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
จ. เชียงใหม่**

คำสำคัญ: **การรู้สารสนเทศ
ครูบรรณารักษ์**

การรู้สารสนเทศ (Information literacy) แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

หมายถึงความสามารถในการเข้าถึง ประเมินและเลือกใช้สารสนเทศที่มีอยู่จำนวนมาก ให้ตรงตามความต้องการอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

RT สารสนเทศศาสตร์

NT การรู้เท่าทันสื่อ

บรรณารักษ์ (Librarians) [Z682, Z720 ; 020.92] แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

ดูเพิ่มเติม คำที่ขึ้นต้นด้วย บรรณารักษ์

บรรณารักษ์ห้องสมุดประเภทต่างๆ ใช้เป็นหัวเรื่องได้ เช่น บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน

RT นักเอกสารสนเทศ

ห้องสมุด

BT บุคลากรห้องสมุด

NT จรรยาบรรณบรรณารักษ์

โรงเรียนบรรณารักษ์

ครู (Teachers) [LA 23]

ดูเพิ่มเติม คำที่ขึ้นต้นด้วย

ถ้าเป็นครูสอนวิชาใดใด

RT นักการศึกษา

BT การศึกษา

การสอน

บุคลากรทางการศึกษา

บุคลากรโรงเรียน

NT คณบดี

ความสัมพันธ์ระหว่างครูและอาจารย์ใหญ่

วันครู

สวัสดิการครู

อาจารย์มหาวิทยาลัย

การติดยาเสพติดของนักเรียน นักศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่

ประเด็นหลัก การติดยาเสพติด นักเรียน นักศึกษา
ประเด็นที่เกี่ยวข้อง เชียงใหม่
หัวเรื่อง การติดยาเสพติด
นักเรียน นักศึกษา เยาวชน วัยรุ่น
เชียงใหม่

การติดยาเสพติด (Narcotic habit) [HV 5800-5840, RC566 ; 362.293, 616.8632] แบ่งตามชื่อ
ภูมิศาสตร์

- BT การใช้ยาในทางที่ผิด
 ยาเสพติด
 ยาเสพติด-การควบคุม
- NT การติดนิโคติน
 การติดฝิ่น
 การติดมอร์ฟีน
 การติดเฮโรอีน
 คนติดยาเสพติด
 ยาเสพติดกับเยาวชน

ยาเสพติดกับเยาวชน (Narcotics and youth) แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

- UF เยาวชนกับยาเสพติด
- BT การติดยาเสพติด
 เยาวชน

ตัวอย่าง Keyword และ Subject

คำค้นทั่วไป
e-commerce,
online commerce
electronic commerce
online business,
การค้าทางอิเล็กทรอนิกส์
อีคอมเมิร์ซ
AIDS, เอดส์, เอชไอวีกลุ่ม
อาการภูมิคุ้มกันเสื่อม

หัวเรื่องที่ห้องสมุดกำหนด

พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

โรคเอดส์

หนังสือชื่อ คู่มือคนรักหมา

หัวเรื่องภาษาไทย	หัวเรี
สุนัข	Dogs
สุนัข--กายวิภาค	Dogs--Anatomy
สุนัข--การปรับปรุงพันธุ์	Dogs--Breeding
สุนัข--การฝึก	Dogs--Training
สุนัข--คติชาวบ้าน	Dogs--Folklore
สุนัข--พันธุ์	Dog breeds
สุนัข--พันธุ์บางแก้ว	
สุนัข--ภาษี	Dogs--Taxation
สุนัข--โรค	Dogs--Diseases
สุนัข--สรีรวิทยา	Dogs--Physiology
สุนัข--อาหาร	Dogs--Food
สุนัขตำรวจ	Police dogs
สุนัขป่า (ดูที่ หมาป่า)	

59

รศ.เบญจรัตน์ สีทองสุก
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

หนังสือชื่อ คู่มือคนรักหมา

- ❑ **สุนัข -- การเลี้ยง.**
- ❑ **สุนัข -- โรค.**

ปลา--การเลี้ยง (Fish-culture) [SH ; 639.3] แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

UF การเลี้ยงปลา
BT การเพาะเลี้ยงในน้ำ
NT บ่อเลี้ยงปลา
ปลา--การปรับปรุงพันธุ์

สุนัข--โรค (Dogs--Diseases) [SF991] แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์

60

รศ.เบญจรัตน์ สีทองสุก
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

การจัดการ E-Commerce ยุคดอทคอม

❑ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

หัวเรื่องภาษาไทย

อีคอมเมิร์ซ (ดูที่ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์)

พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic commerce) [HF5548.32-5548.33] แบ่งตามชื่อ
ภูมิศาสตร์

- UF การค้าอิเล็กทรอนิกส์
การค้าทางอิเล็กทรอนิกส์
อีคอมเมิร์ซ
- BT การค้า
ทางด่วนข้อมูล
- NT การตลาดอินเทอร์เน็ต
การประมวลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์
การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์
โฆษณาทางอินเทอร์เน็ต
ธนาคารทางอินเทอร์เน็ต
ร้านขายหนังสือทางอินเทอร์เน็ต

61

รศ.เบญจรัตน์ สีทองสุข
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

หลักวิธีการกำหนด

- ❑ นำคำ หรือ กลุ่มคำไปตรวจ
- ❑ ทำเครื่องหมายที่หัวเรื่องที

62

Sample Page of Checking

Abbreviated entries taken from various pages of the Sears List. A check (✓) indicates that the heading or reference has been used in the library's catalog. The marginal notes show how subjects may be added when needed.

✓ Bird	Ornamental plants 635.9; 715
USE Birds	UF Plants, Ornamental [Former heading]
✓ Birds (May subdiv. geog.) 598	BT Cultivated plants
UF ✓ Bird	Flower gardening
✓ Ornithology	Landscape gardening
SA types of birds, e.g. Birds of prey; Canaries; etc., to be added as needed	RT Shrubs
BT Animals	✓ Ornithology
✓ Vertebrates	USE Birds
NT Birds of prey	Orphan drugs 615
Cage birds	Use for materials on drugs that appear to be useful for the treatment of rare disorders but owing to their limited commercial value have difficulty in finding funding for research and marketing.
Canaries	UF Drugs, Orphan
Ducks	Nonprofitable drugs
Eagles	BT Drugs
Game and game birds	Osteopathic medicine 610; 615.5
Geese	Use for materials on the therapeutic system based on the theory that disease is caused by loss of a structural integrity that can be restored by manipulation of the bones and muscles.
Peacocks ✓ Ostriches	UF Osteopathy [Former heading]
Pheasants	BT Alternative medicine
Poultry	NT Chiropractic
Birds—Habits and behavior	RT Massage
USE Birds—Behavior	Osteopathy
Birds in literature 809	USE Osteopathic medicine
BT Animals in literature	Ostrogoths ✓ Ostriches
Nature in literature	USE Goths BT ✓ Birds
Birds—Marking ✓ Birds—Maine	✓ Vertebrates 596
USE Birdbanding UF ✓ Maine—Birds	BT Animals
Birds—Migration 598.156	NT Amphibians
UF Migration of birds	✓ Birds
BT Animals—Migration	Fishes
Mail-order business 658.8; 659.13	Mammals
BT Business	Reptiles
Direct selling	Vertical take off airplanes
Selling ✓ Maine—Birds	USE Vertically rising airplanes
Mail service	Vertically rising airplanes 629.133
USE Postal service	UF Airplanes, Vertically rising
Mainstreaming in education 371.9	V.T.O.L.'s
BT Education	
Exceptional children	
Handicapped children	
RT Special education	

วิธีการกำหนดหัวเรื่อง

❑ เลือกคำใหม่

ถ้าหาคำที่เลือกเป็นหัวเรื่องไม่พบในคู่มือกำหนดหัวเรื่อง ให้พิจารณาคำใหม่ เช่น คำที่เกี่ยวข้อง หรือ ใกล้เคียงกับเนื้อหานั้น

โดยใช้ขั้นตอนข้างต้นจนกว่าจะได้หัวเรื่องที่ตรงกับเนื้อหาตามความต้องการ

หลักการกำหนดหัวเรื่อง

❑ กำหนดหัวเรื่องใหม่

หากเนื้อหาที่ต้องการ ไม่มีในคู่มือกำหนดหัวเรื่อง ให้กำหนดหัวเรื่องขึ้นเองได้

ให้ตรงกับเนื้อหาที่ต้องการ

ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้

หลักการกำหนดหัวเรื่อง

- หัวเรื่องต้องมีความสัมพันธ์กับเลขหมู่
เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศ
ให้กำหนดเลขหมู่และหัวเรื่องของทรัพยากรสารสนเทศนั้นไปพร้อม ๆ กัน
มีจุดร่วมกันอยู่ คือ พิจารณาตามเนื้อหา
เลขหมู่และหัวเรื่องที่กำหนดให้ ต้องมีความสอดคล้อง หรือสัมพันธ์กัน
- ถ้าทรัพยากรสารสนเทศนั้นมีเนื้อหาหลายเรื่อง
สามารถกำหนดหัวเรื่องให้ทรัพยากรสารสนเทศนั้นได้
หลายหัวเรื่อง แต่หัวเรื่องแรกจะต้องสัมพันธ์กับเลขหมู่เสมอ